

ÁRA 10 KORONA

VASÁRNAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, Múzeum-körút 1.
Telefon: József 55—40, József 68—88.

**MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP**

Előfizetési árak: Egész évre 360 K.
Félévre 190 K. Negyedévre 100 K.
Egyes szám ára — — 10 korona.

Budapest, 1922.

III. évfolyam, 45. szám.

Vasárnap, november 5.

Szegény gazdagok.

(*) Az angol képviselőválasztások lerántották a leplet a hatalmas birodalom sajnó sebeiről. Mióta Lloyd George miniszterelnök megbukott, mindennap élesebben állítja szemünk elé a szegény Angliát. Azt hittük, hogy a világháború győztesei boldogabbak s kitűnik, hogy szegényebbek ezek a gazdag országok, mint az afrikai gyarmatorszá-

gok. Hát nemcsak Irország felől van nyílt sebe a hármaskirályságnak, hanem a nagyobbik sziget is tele van sebbel. Beteg az angol társadalom, beteg a pénzvilág s beteg a politika. Két millió ember ödög munka nélkül s egymást licitálják túl a politikusok a korteshordón új és új adók kitalálásában, hogy az állam nagy deficitjét fedezni tudja.

Franciaországban meg most kezdődik a nagy ijedelem. A francia frank megy lefelé erősen. Már

Kószó István dr. belügyi államtitkár magyar kivándorlók között a Nordam hajó fedélzetén.
(Áldássy Antal dr. miniszteri tanácsos felvétele.)

csak egyharmadát éri a francia pénz a békebeli értékének. Mikor az osztrák, a magyar és a német pénz zuhanni kezdett, a győztes francia irgalmatlanul diktálta tovább a követeléseit. A francia politikusok azt hitték, hogy ha a németeket és a magyarokat szegénységbe döntik, a franciák annál gazdagabbak lesznek. Magyarországtól állatjövételt, Németországtól ezenfelül sok pénzt, hadisarcot préseltek ki. A nyomorúságból irtóztatós vármokát szedtek. A németek és mi magyarok el is szegényedtünk. Pénzünk leromlott, ötszázadrészt éri békebeli értékének. A német márka már csak ezredrészt, az osztrák húszezredrészt éri a békebeli értékének. A drágaságot így zúdította reánk a francia-angol gyűlölet s ezt a drágaságot növeli az élősdí spekulánsok gazsága.

Clemenceau és Poincaré nemzete nyilván jóleső bosszúérzettel nézte a leláncolt ellenségek vergődését, halálvonaglását. A betegség azonban, mely bennünket örölt, ragadós lett. Franciaország megkapta a betegséget. Napok óta esik a francia pénz. A pénzromlás és drágaság nyavalyája erőt vett a franciákon is. A francia pénz nem maradhatott egészséges, mikor szomszédságában pusztul a német. A kegyetlen győztes megdöbbenve látja, hogy ellenségeinek nyomora őt magát is megfertőzi. Ma már a franciák is jajgatnak a drágaság miatt.

Az igazságos Istenben nem csalódtunk. Hát elérkezik végre az idő, mikor a gazdag győztesek is tudatára ébrednek, hogy nemzetek együtt szegényednek s a legyőzöttek könnyeiből és rongyjaiból nincs tartós és boldog gazdagság. Hiszünk az isteni örök igazságban s ezt az időt követni fogja a most folyó gazdasági háború vége is, mikor a versaillesi és trianoni gyalázat helyett — valóban békét kötnek velünk a szegény gazdagok.

Budapest, november 5.

Nem lesz többé anarchia! Salgótarjánt látogatta meg országos körútjában Magyarország kormányzója. A nagy bányaváros, ahol pár hete még makacs bolsevista-sztrájk volt, lelkesedéssel fogadta Horthy Miklóst. Az üdvözlő beszédek sorában föltűnt Gurszky József bányászé, aki a szociáldemokrata bányamunkások nevében üdvözölve a kormányzót, fogadalmat tett összes salgótarjáni társai nevében is, hogy a kormányzó mögött fognak állni és hazaszeretettel törek-szenek a nemzet többi rétegeivel együtt talpraállítani a magyar hazát. A salgótarjáni szociáldemokrata, ha csakugyan társai nevében beszélt, megtagadta azt az irányít, melyet a bécsi szökevényekkel paktáló parlamenti szociáldemokrata párt követ. Az októberi lázadás évfordulóján hangzott el ez a salgótarjáni fogadalom, ami jellemzően tanúsítja az idők változását. Hiába mesterkednek a bécsi hazaárulók künn és a titkos bolsevikok itt benn aláásni a mindinkább szilárduló állami és társadalmi rendet, most már a legszélsőbb alapon szervezett munkásság is látja, hogy a nemzeti erők összetevése sikerrel készíti elő minden magyar ember jobb sorsát s a fölforgatás csak újabb pusztulást és még nagyobb nél-

külözést vonna maga után. Ezért méltán mondta a kormányzó a salgótarjániak üdvözlő beszédeire, hogy egy pillanatra sem szabad megállni a munkának, mert a nemzeti állam könyörtelen szigorral akadályozza meg, hogy itt még egyszer anarchia legyen! Ezt jegyezzék meg nemcsak a vörös agitátorok, de a pudli mögül izgató liberálisok is!

*

Fascistákra várnak! Olaszországban megelégette a nemzeti közvélemény a radikális-vörös országrombolók állandó akadékoskodását s forradalmi izgatását és fascista szervezetekben tömörülve elsöpörte a liberális-szocialista elemeket. Nálunk sem férnek már bőrükbe ezek a siberfajták. Egyik részük a Népszavában és Az Estben szít elégtelenséget és gyűlöletet az államhatalom ellen, a másik meg ugyanakkor valutázik, börcéznek és uzsoráskodással emeli az árakat. A földmivelőkre uszították mindig a fogyasztókat, hogy azért emelkedik a drágaság, mert a búza drága, meg a vágóállat drága. Ha Zürichben a korona 22-ről 21-re esett, egyszerre emelték az árakat, mert — mint mondani szokták — a korona esése miatt kell az árakat fölemelni. A korona már augusztus óta nem romlik. A búza ára már két hete esik s 12 ezer koronáról 10 és félezerre ment vissza. Majdnem felére esett a marha- és sertésár is. De kérdezzük: mi történik a boltokban? Ép úgy emelkednek az árak, mint azelőtt. Vígán drágítanak a pudliberálisok és sztrájkolnak a jordánszociáldemokraták. A drágaság a bolti- és bankuzsora, meg a sztrájkok miatt tovább emelkedik. Hát nem érdemelne meg ez a jurcsa társaság egy kis fascista-leckét?! Hát addig nem engednek az uzsorából, hanem fascistákra várnak?!

MI HIR (A POLITIKÁBAN?)

Bethlen István gróf miniszterelnök november első vagy második vasárnapján Hódmezővásárhelyen *beszámoló beszédet* mond. A nemzetgyűlés összeülése után, amely november 15-ére várható, nyomban napirendre tűzik azokat a *szociális törvényjavaslatokat*, amelyeket Bethlen István gróf miniszterelnök sürgetésére a többi között a földművelésügyi minisztérium is készít. A *mezőgazdasági munkabér megállapításáról és szabályozásáról* szóló törvényjavaslat tárgyalását nyomon követi

a földmunkát vállaló szövetkezetekről szóló törvényjavaslat

tető alá hozása. Eddig ugyanis csak Csongrádon és Jász-árokszálláson működik földmunkavállaló szövetkezet. Az OKH kötelékében több földmunkavállaló szövetkezet van alakulófélben. A készülő törvényjavaslatban a kormány gondoskodik a földmunkavállaló szövetkezetek állami támogatásáról és közmunkáknál előnyt biztosít részükre. A földművelésügyi minisztériumban készül még

a mezőgazdasági munkások kötelező balesetbiztosításáról

szóló törvényjavaslat is.

A kormány tagjai a legutóbbi minisztertanácson elhatározták, hogy a *munkásbiztosítási díjakat és a táppénzeket felemelik*. Nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter előterjesztésére a minisztertanács foglalkozott az *erdészeti igazgatás* körébe tartozó javaslatokkal és letárgyalta az

Magyarok francia földön.

Balról: Magyar bányamunkások a világháborúban elpusztított Lens környékén; középen Kószó István dr. belügyi államtitkár. — Jobbról: A lensi templom romjai. — (Áldássy Antal dr. miniszteri tanácsos felvételei.)

erdőgazdasági kamarák felállításáról, az erdőhitel megszerzéséről és

az Alföld befásításáról

szóló törvényjavaslatokat.

Az Alföld erdősítését még Rubinek Gyula kezdeményezte és a fásítás terén az idén már meglehetősen szép eredmény mutatkozik. Ezzel kapcsolatban a földművelésügyi minisztérium erdészeti főosztálya nagyon érdekes kísérleteket végez a Kecskeméthez tartozó bugaci pusztán a szikes talaj javítására fásítás útján. A szikes területet ugyanis köröskörül befásítják és ezáltal eltüntetik a sziket.

A földművelésügyi minisztériumban elkészült

az új bortörvénytervezet

és ezt legközelebb mutatják be az érdekeltségeknek.

A munkanélküliség enyhítésére a kormány a földművelésügyi tárca részére

újabb harmincmillió koronás kölcsönsegélyt folyósított az ármentesítő társulatoknak.

A nagyfontosságú munkálatokra eddig már negyven millió koronát adtak. Ez a harmincmillió kölcsönsegély megoszlik a különböző társulatok között.

Az ország legelső pénzügyi szaktekintélyei, Kállay Tibor pénzügyminiszter, Teleszky János, a Pénzügyi Tanács elnöke és Popovics Sándor, a Jegyintézet elnöke teljesen egyetértenek

a korona értékének állandósítására

irányuló pénzügyi politikában. Az ország mai gazdasági helyzetében a korona értékének az állandósítására kell törekedni és ezt a célt szolgálja a Devizaközpont is.

«Tudjátok-e, kik az igazi zsarnokaink? A népszenvedélyekkel ügyesen kacérkodni tudó kortesvezérek» — írja Széchenyi. Ha élénk állnak, jusson eszünkbe, hogy a legnagyobb Magyar isztfapaszfalta: «A magyar szó még nem magyar érzés, egy ember, azért mert magyar, még nem erényes ember és a hazafiság köntösében járó még korántsem igazi hazafi.»

+MEZŐGAZDASÁG+

Az élősködő növények.

Irta: Szabó Zoltán dr.

Az előbbi közleményünkben megállapítottuk, hogy a növények táplálkozása olyképen történik, hogy a talaj ásványi (szervetlen) anyagait felveszik testükbe a talaj vízzel, továbbá felveszik a levegő szénét és ezekből az anyagokból készítik el testük szerves anyagait. Ezzel szemben az állatok csakis szerves anyagokból képesek megélni. Tudjuk azt is, hogy a növények közül csak azok képesek szerves anyag készítésére, amelyeknek testében zöld színanyag (levélzöld, chlorophyl) van. Az állatokban sincsen levélzöld színanyag, emiatt nem tudnak ezek sem szervetlen anyagból szerveset alakítani.

Találhatunk azonban a növények sorában istöbbet, amelyben a zöld színanyag hiányzik. Ezek a növények nem képesek egyszerűen a talaj ásványi anyagából és a levegőből megélni, hanem csak szerves anyagokból, cukorból, keményítéskből, zsírból és fehérjeanyagokból. Ezeket az anyagokat készen megtalálhatják más növényekben, vagy az állatok testében, miért is ezekből szívják el táplálékukat. Az ilyen növényeket, amelyek más élő lény anyagait rabolják meg, *élősködő növényeknek* (parazitáknak) nevezzük. Bizonyos növények azonban nem más élő lényt támadnak meg, hanem a holttest anyagait, a hullát, vagy a hulla szétbomlásakor jelenlévő szerves anyagokból élnek. Felhasználják erre a célra a holt állatot, a holt növényt, vagy az elhalt növényi részek tömegéből keletkezett *televénytalajt*. Ezeket a növényeket *televénylakóknak* nevezzük.

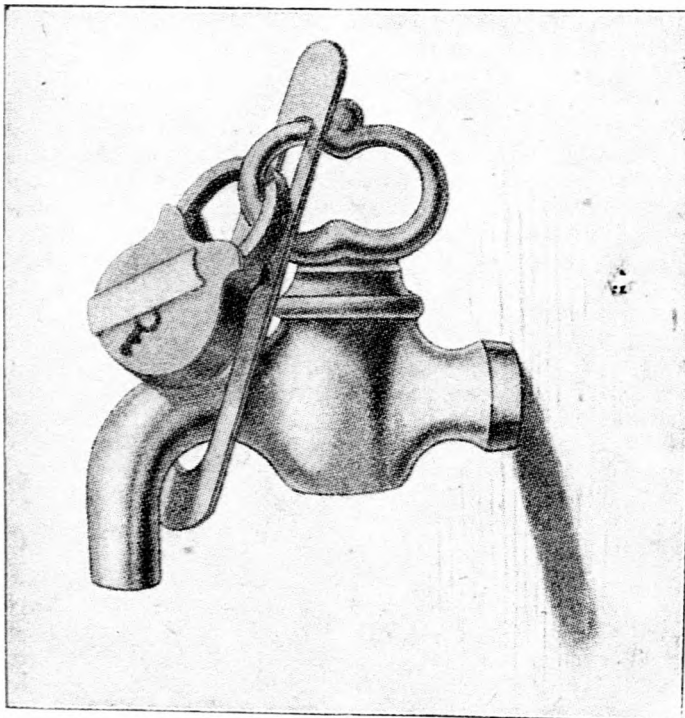
A mindennapi életben leginkább a gombákat, penészeket ismerjük mint élősködőket és mint televénylakókat. Ezeknek fonaltömegből álló teste behálózza a lehullott lombtömeget, a kidőlt fa testét, vagy pedig az élő növényt támadja meg és annak megbetegedését okozza. Ilyen élősködő például a gabonarozsda, a gabonaüszög, az anyarozs és igen sok más növénybetegséget okozó gomba. Szintén szerves anyagból élnek a befőttek penésztelepei, az állati ürüléken, nedves takarmányon megjelenő penészek. Az emberek, állatok nem egy bőrbaját is ilyen penészfélék okozzák. A szabadszemmel nem látható apró szervezetek, az úgynevezett baktériumok is részben élősködők, részben szerves anyagokból, a hullák anyagából, testváladékokból élnek.

Az élısködő baktériumok okozzák az emberek, állatok és növények sok fertőző megbetegedését. Ezek az okozói a járványoknak is. Az élısködő baktériumok ugyanis az élı szervezetbe jutva elszaporodnak és megbontják a testanyagokat, miközben mérgees anyagokat termelnek. Az emberek súlyos baktériumokozta betegségei közül elég, ha megemlítjük a tifuszt, tıdővérszt, kolerát, nemi betegségeket, az állatok betegségei közül a sertésvérszt, lépíenét stb.

A virágos növények között már kevesebb az élısködő. A gazdák korében legismertebb az *aranka*. E növény fejlett állapotban már nincs is összefüggésben a talajjal, gyöker-telen, mert nem vesz fel vizet és talajsókat. Levele sincsen, tehát a levegő táplálékanyagait sem használja fel. Ehelyett vékony, sárga, fonalszerű szárával behálózza a többi növényt, mint a lőnerét, lucernát és szárából apró *szívó gyökeret* fejleszt. Ezek a szívó gyökerek behatolnak a gazdanövény testébe és abból szívják el a táplálékot. Az aranka szárán még virágok fejlődnek, amelyekben a magvakat hozza létre a szaporítás érdekében. Mas virágos élısködő növény *gyökerelısködő*, vagyis zöld növények gyökerein el és ezekből szívja fel táplálékát, mint például a dohányon élısködő *sáador*.

Az élısködő növények között külön említendők meg azok a növények, amelyek zıd levelűek bár, de mégis élısködnek. Ilyen például a fagyöngy, amely többféle erdei fán élısködik, de azért külön saját zıd lombja is van. Ezeket a növényeket *félíg élısködőknek* nevezzük, mert a levegő felvételére és így a szénathasonításra képesek, csak-hogy a vizet és a vízben oldott sókat nem a talajból veszik fel, hanem mas növény szárába bocsájítják szívó gyökereiket és ezek anyagából elégitik ki szukségletüket. Ezek tehát nem oly nagy mértékben veszélyesek, mint a valódi élısködők.

Az élısködőkkel nem szabad összetéveszteni az úgy-nevezett fánlakó, tennlakó vagy tehernövényeket, amelyenek például a fák kérget borító *zuzmók*, vagy a fakra tıtő *borostyán*, repkény. Ezek csak lakohelyül választják a fakat. A borostyán mindig összefüggésben van a talajjal, onnan szívja fel vizét és a leveleivel is táplálkozik. A száron fejlődő apró gyökerei csak kapaszkodásra szolgálnak és nem hatolnak be a támasztékul szolgáló növény testébe.

Csapzár lakattal.

A csapot elfordítani csak a lakat kinyitása után sikerül s így a tolvajok a hordót, vagy vízvezetékét nem nyithatják ki.

A fejőstehenek istállójáról.

Irtá: Baranyay Lajos.

A fejőstehenek istállója legyen tágas, világos, jól szellőzött és alaposan tisztogatható. Levegője legyen feltétlenül tiszta: portól, rothadási és bızős gázoktól mentes. A fejőstehenek istállójának nemcsak állategészségi szempontból kell e követelményeknek megfelelni, hanem azért is, mert itt nyerik és rövid ideig itt kezelik a tejet.

Szűk istállóban csak nagyon gondos szellőztetéssel biztosítható a levegő frissessége, sőtét istállóban pedig még tán a legnagyobb gondosság se biztosíthatja a kellő tisztaságot.

A levegőből a szilárd tisztálanságok bejuthatnak a tejbe s növelik annak piszok-, illetőleg baktériumtartalmát. De mohón szívja magába a frissen fejt tej a penészgombáktól származó dohos szagot és a rothadó bélsárból, vizeletből kiszálló bızős gázalakú termékeket is.

A levegő tisztaságának megóvása céljából a fejőstehenek istállójában a következő intézkedéseket kell foganatosítani:

a) Nedves falak kiszárítandók, rothadó faépületrészek eltávolítandók;

b) a tehének tisztogatása, kefélese lehetőleg az istállón kívül (korlát mellé kötve) történjék, de ha ez nem vihető keresztül az istállón kívül, akkor az istállóban, de semmi esetre sem közvetlen a fejés előtt foganatosítandó;

c) fejés alatt ne takarmányozzunk, mert a szalasztakarmányokról sok por verődik fel s beszennyezi a tej körül áramló levegőt.

Egy drezdai (Bienert-Räcknitz) luxusistállóban a fejés előtt egynegyedórával a levegő megtisztítására vízzel permetezik be az istálló légürét. Az aláhulló vízcseppek a levegőben röpködő tisztálanságokat (por, szőr, korpa, takarmányalomrészcsekké, baktériumok stb) magukkal ragadják s így lecsapják. A finom, harmatszerű eső az állatokat egy cseppet sem nyugtalanítja. Mikor a víz már teljesen lecsapódott, az ápolók a tehéneket posztódarabokkal végigsimítják.

d) A levegő kellemetlen szagú gázainak főforrásai: a tehén híg és szilárd ürülıke. Arra kell tehát törekedni, hogy ezek mielőbb kikerüljenek az istálló légüréből.

A piszoknak legnagyobb része nem a levegőből, hanem közvetlenül a tehén kültakarójáról hullik a tejbe. Természetes dolog, hogy legtöbb hullik az oly tehénről, mely bélsárral szennyezett, amelyről a korpa, levált szőrök lekeféelve nincsenek. Ha a tehén szőrzete hosszú, legjobb lesz farát, hasát lenyírni, hogy könnyebben lehessen tisztán tartani. A bélsárnak tudvalevőleg minden cseppje a gázképző baktériumok milliárdjait tartalmazza.

Az istálló levegőjének és a tehéneknek tisztasága szempontjából az alom is figyelmet érdemel. Az alomszalma ne legyen penészes. A sajtos, a nem alvadó, a keserő, a nehezen köpülhető stb. tejhibákat okozó apró szervezetek közvetítője nagyon sokszor a nedves, romlott alomszalma, de még inkább a szükségből igénybe vett erdei lomb.

Evente legalább kétszer az istállónak minden része (mennyezet, oszlopok, falak, sarkok, jászlak stb.) gondosan átmeszelendők.

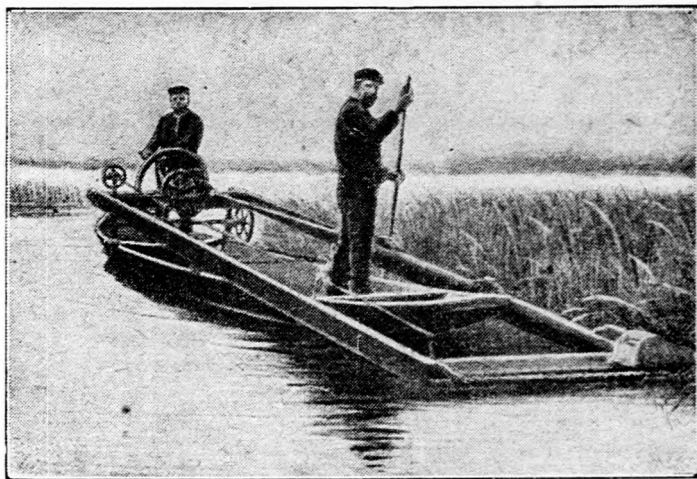
A szerbtövıs irtása. A romtalajokon, utak mentén és rossz legelőkön tenyésző szerbtövıs a legveszedelmesebb gyomnövény. Termése horgas tüskékkel bir, melyekkel fıleg a sertés szőrébe és a juhok gyapjújába kapaszkodik és ily módon fıleg ezek az állatok hordják szét. Legbiztosabban virágzás idején, legkésőbb a termés érése előtt, lekaszás által irtható. Minthogy magja több éven át megtartja csirázóképességét, a lekaszált területeken a következı években is felléphet a szerbtövıs, amelyet ismét le kell kaszálni és pedig megint virágzás idején, legkésőbb a termés érése előtt, hogy új mag ne kerüljön a talajba. Ily módon, ha állatok, szél vagy víz által új meg új mag nem kerül a tisztított területre, egynehány év alatt a szerbtövıs tökéletesen kiirtható feltéve, hogy az irtást minden gazda gondosan végzi.

A borjú életkorának meghatározása. A tenyésztőt sokszor az is érdekli, hogy bizonyos szopós borjú hány hetes. Régebben azt hitték, hogy e kérdésre a fogak megtekintése után lehet határozott feleletet adni, mert — régi nézet szerint — a borjú négy foggal jön a világra, egy-kéthetes korában hat foga, három-négyhetes korában pedig nyolc foga van. E hit azonban téves, mert a borjak 50—70%-a nyolc foggal jön a világra, 20—49%-a hat foggal s csak 5—8%-a négy foggal. A fogak megjelenési ideje tehát nem nyújthat alapot a szopós borjú korának meghatározására. Helyette azonban sikerült másokat találni. Így tudvalevő, hogy az újszülött fogainak koronáit is foghús borítja, de ez a középső fogakról egyhetes, a szélső fogakról pedig kéthetes korban kezd lehúzódni a gyökér felé, miközben sötétvörös színe is fokozatosan halványrózsaszínűvé változik. A foghús teljes lehúzódása és elhalványulása körülbelül egy hetet vesz igénybe. Azt is megállapították, hogy a köldök a legtöbb borjúnál 4—5 napos korban van beszáradva és 8—16 napos korban esik le. Végre azt is tapasztalták, hogy a borjú körmeinek felső szélén születéskor egy szarugvűrű képződik, mely hetenként két millimétert húzódik le a talaj felé. Ha tehát e gyűrűnek a pártaszéltől való távolságát milliméterekben megmérjük és kettővel osztjuk, megkapjuk azt, hogy hány hetes körülbelül a borjú.

A cukorgyári répaszelet. A cukorgyárakban tudvalevőleg felszeletlik a cukorrépat és 60—70%-on vízzel kilugozzák. Így a répaszelet elveszti a répa anvgaiából a cukor $\frac{9}{10}$ -részét és az ásványi sókat, míg a cukor $\frac{1}{10}$ -része és a nerversrost benne maradnak 10 kilogrammjának táphatását annyira értékelik, mint 6—10 kilogramm keményítőt. Ha a szelet megfagyott, akkor tápértékének $\frac{1}{5}$ -részét elveszti. A fagyott szelet azonnal feletetendő vagy veremben besavanyítandó, mert a felengedés után rögtön rohadásba megy át. Már pedig a penészes, rothadt, ecetes szelet bélhurutot, sőt bélyulladást, elvetélést okozhat. A cukorrépaszelet kilugozott takarmány, miért is konvhasóban, mézben s általában ásványi tápanyagokban szegény. Ha tehát súlyt helyezünk arra, hogy állataink a cukorrépaszeletnek nagymérvű etetése mellett csontporhanyóságra ne essenek, akkor a konvhasó és iszapolt kréta adagolásáról meg ne feledkezzünk. Vásárlásánál figyelembe veendő, hogy ne tartalmazzon túlsok vizet; penészes, rothadt, fagyott ne legyen, hanem friss, romlatlan állapotban érkezzen meg a gazdaságba. A friss szelet egymagában is elvermelhető, ha azonban nem friss, akkor polvvával rétegzendő. E takarmány etethető fejős tehénnel (egvedenként és naponként legfeljebb 20 kilogrammot), göböllyel még több is! De növendékmérhának egy-éves koron alul nem való. Igásőkör annyit kaphat, mint a tehén, mert több belőle elpuhítja.

Az ápolás befolyása a tejmenyiségre. A tej mennyisége a tehén közérzetének hí mértéke. Mindazok a tényezők, melyek erre kedvező befolyással vannak, növelik, az ellenkezők pedig csökkentik a tejhozamot. Bachhaus két tehenénél a tejhozam 7%-kal csökkent, mikor a kefélet beszüntették, a carszkojeszelói cári tehenészetben pedig 10—15%-kal kevesebbet adtak a tehének azon két hét alatt, mikor elhanyagolták a bőr tisztogatását. Hasonlóképp befolyásolja a közérzetet a környező levegő hőmérséke és a levegőnek tisztasága. Ha hideg, légvonatos az istálló, ha az időjárás hirtelen változik, akkor a tejhozam is csökken. Hasonlóképp kedvezőtlenül hat a fülledt, túlmeleg levegő. Egy majnafrankfurti tehenészetben az évi istállóátlag (1 tehén évi termelése) 3700 literről 4050-re, a következő évben pedig 4200-ra ugrott fel annak hatására, hogy az istállóban kellemes, friss levegő állott mindig a jószágnak rendelkezésére modern szellőztetők beépítése következtében. Kívánatos dolog a többtermelés érdekében szeliden banni a tejelőkkel: mindenféle izgatástól, nyugtalanítástól óvni kell őket s így az általános jó közérzetet kell bennük ápolni. Nyugtalanítás lenne pl. a durva ütlegelés, láрма az istállóban, a tehén álláshelyének gyakori változtatása, a borjú hirtelen elválasztása stb.

Gazdák továbbképző tanfolyama. A debreceni mezőgazdasági kamara 1922. december hó 4—9. napjain Debrecenben oly továbbképző tanfolyamot rendez gazdák részére, amely tanfolyamon avatott szakemberek előadásai által a legfontosabb ismereteket kívánja terjeszteni és a mezőgazdasági tudomány és gyakorlat legújabb vívmányait ismertetni. A tanfolyam tantervében a gyakorlati gazdálkodás legfontosabb kérdéseit tárgyaló előadásoknak sorozata szerepel s azért a legmelegebben ajánlhatjuk e továbbképző tanfolyamot a haladni, tanulni vágyó gazdáknak, akik vágnak arra, hogy földjüket jobban megművelve, jobb és több termést érhesseken el, állattenyésztésüket fejlesszék, egész gazdaságuk jövedelmezőségét fokozhassák. A tanfolyamra jelentkezni lehet a kamara hivatalánál (Debrecen, Piac-utca 9., I. emelet) személyesen vagy levél útján. Jelentkezési határidő november hó 30. A tanfolyamon a részvétel díjtan.

Kaszáló berendezés vízben álló növények lekaszására.

A csónak elején álló egyén kormányoz, a végén álló pedig a kerék hajtásával mozgásba hozza a négycsögletes gerendázat elejére illesztett kaszát. A kasza olyan fűrészhöz hasonló fogazott lemez, mint amilyen a fűkaszáló- és aratógépekre szokott szerelve lenni.

TANÁCSADÓ

Kérdés. 1. Nyolc hónap óta élek külön a feleségemtől s a házassági bontó pert is megindítottuk. Tartozom-e nőtartást fizetni. 2. Feleségemnek a per folyamán egy leánygyermek született. Kell-e gyermektartást fizetnem? (Cs. J.) — **Felelet.** 1. Amennyiben a bíróság önt találja vétkesnek, tartásdíjat kell fizetnie. 2. Minthogy a gyermek a házassági életközösség megszakításától számított tíz hónapon belül született, a törvényes vélelem az, hogy a gyermek öntől származott, tehát a gyermektartás önt terheli.

Kérdés. Fejér megyében milyen a legújabb megállapított cselédkonvenció 1923. évre? (K. P. Czece.) — **Felelet.** Ebben a kérdésben tessék a Felsődunántúli mezőgazdasági kamara igazgató-ságához fordulni (Győr).

Kérdés. 1. A Magyar Kovácsok Lapja megjelenik-e? 2. Lövasalásról van-e szakkönyv? (F. D., kovács.) — **Felelet.** 1. Igen. Szerkesztője: Morva Rezső, Budapest, X., Alkér-utca 22. szám. 2. Zimmermann: «A pata ápolása» című könyvét 47 K 50 fillér előzetes beküldése mellett küldi kiadóhivatalunk.

Kérdés. 1. Szerződésemet december 31-ére felmondottam. A felmondási idő lejártá után is megtarthatom-e lakásomat? 2. Melyek a szakmámmal foglalkozó szaklapok? (Szakember.) — **Felelet.** 1. A szerződés lejártá után a szerződés értelmében járó lakását harminc nap alatt elhagyni köteles. 2. «Az Országos Pályázati Közlöny» beolvadt a «Vállalkozók Lapjába» (Erzsébet-körút 29), «Magyar Úveg- és Agyagárútság» (Gyár-utca 4), «Tetőfedő- és Kályhasútság» (Király-utca 67), «Vállalkozók és iparosok lapja» (Sas-utca 13), «Vállalkozás» (Teréz-körút 12), «Magyar Agyagipar» (Debrecen, Timár-utca 11). A kéreztett többi lap nem jelenik meg.

Kérdés. Van-e kertészeti szaklap és hol rendelhető meg? (Abonyi olvasó.) — **Felelet.** Kertészeti kérdéssel foglalkozó folyóirat az Országos Magyar Kertészeti Egyesület hivatalos közlönye a «Kertészet». Szerkesztője és kiadóhivatala: Budapest, VII., Dohány-utca 20. szám. Előfizetési ára egy évre 200 korona. Az egyesület tagjai a lapot ingyen kapják.

Kérdés. Harisnyakötőgépet hol és milyen áron vásárolhatok? (Sz. előfizető.) — **Felelet.** Harisnyakötőgép raktáron nincs és megrendelés után csaknem egy évre szállítják. Az ára a gép nagyságától függ. Tessék összeköttetésbe lépni vagy a Herbster Károly céggel (Budapest, VI., Károly-király-út 9), vagy a Singer Co. varrógép r.-t.-gal (Budapest, IV., Semmelweis-utca 14.)

Kérdés. A zsírt és a szalonnát hogyan óvhatom meg az avasodástól? (M. I., Nagypall.) — **Felelet.** A zsírt jól süsse ki, a szalonnát jól sózza be. A szalonna és a zsír, hűvös, száraz, szellős helyen sokáig nem avasodik. Időnként meg kell köstölni a zsírt és szalonnát és ha romlást állapít meg, mielőbb fel kell használni.

Kérdés. Feleségem lábán beleges tünetek mutatkoznak, mit tegyünk? (H. J., Orda.) — **Felelet.** Tessék orvoshoz fordulni.

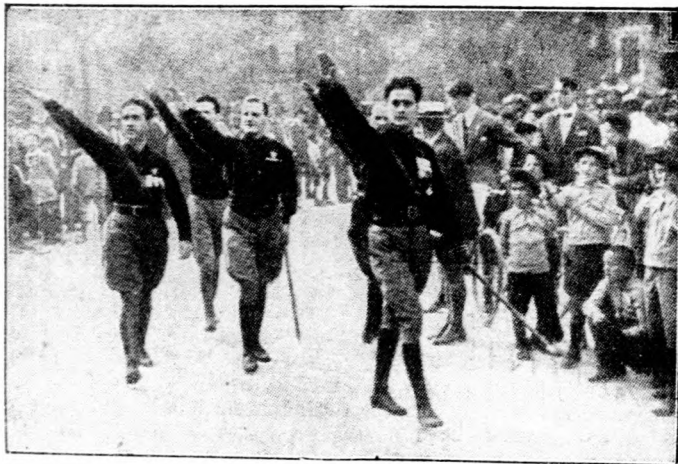
Üzenet a könyvrendelőknek. (Sz. M. Kisfalud.) A kéreztett könyvek kifogytak.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Gárdonyi Géza meghalt

A népies irodalom legkiválóbb élő művelője, Petőfi, Mikszáth és Tömörkény nagyságának méltó folytatója: Gárdonyi Géza az elmúlt vasárnapon hatvanhárom éves korában Egerben meghalt. Mérhetetlen veszteséget jelent Gárdonyi elvesztése irodalmunkra, mert napjainkban alig volt nála nagyobb, akivel a világ előtt igazolhatnánk kultúr-főlényünket szomszédainkkal szemben. Főművei a következők: az *Egri csillagok*, *A láthatatlan ember*, *A hatalmas harmadik*, *az Isten rabjai*, *Az öreg tekintetes*, *Szunyoghy Miatyánkja*, *Pöhölyék*, *Az én falum*, a *Göre-történetek*, a *Lámpás* című regényei, *A bor*, a *Karácsonyi álom*, a *Fulusi verebek*, az *Annuska* című színművek, az *Április*, *Fűzfalevél-nyárfalevél* című verseskötetek. A *«Vasárnap»* olvasóinak élénk emlékezetében él még *«Messze van odáig»* című gyönyörű elbeszélése, mellyel a *«Vasárnap»* megkezdte útját. Valamennyi a késő századok számára írott tökéletes alkotás, amelyeknek bizonyára csak azután fogja becsét kellően méltányolni az utókor, amikor szerzőjük már nem a földi lét. Az író szervi szívbjai és vesebántalmak kizozták, de elhunyt váratlanul következett be, mert alig egy-két hétig volt csak ágyban fekvő beteg. A nemzet nagy halottját szerdán temették a kormány, a főváros és az egész szétszakíthatatlan Magyarország könnyes részvéte mellett.

Huszonöt község jai kiáltása. Szatmárvármegye huszonöt községe feliratban fordult a kormányhoz rettenetes bajainak orvoslása végett. Elmondják, hogy műútjuk nincs, a legközelebbi vasúti állomás a huszonöt község legtöbbszörrel negyvenhat kilométer távolságra fekszik, a Szamoson csak hidlással tudnak átkelni és naphosszat is el kell várni, míg egy-egy kocsira sor kerül. Földjeiket húsz-huszonöt százalékos kivételével árvíz járja. Most a legkétségbeesettebb helyzetben vannak. A földek víz alatt vannak, ősziüket nem vethettek, a legelőket méteres víz borítja. A tengeri és a burgonya a földben rothad. A jövő évben nem lesz aratni való. A huszonöt község azt kéri, hogy a kormány már most gondoskodjon arról, hogy ezek a községek tavaszi búza, árpa és tengeri vetőmaghoz jussanak január közepéig. A kormány a felirat alapján megette a sürgős intézkedéseket a bajok orvoslására.

Fascisták felvonulása Rómában.

Jobb karukat a tiszteletadás jeléül magasra tartják. Ezt a katonai üdvözlési módot használták valamikor a régi rómaiak is.

Jungerth Mihály külügyminisztériumi tanácsos visszatért Rigából. Az elmúlt szerdán több havi távollét után hazaérkezett Rigából Jungerth Mihály dr. osztálytanácsos, a fogoly-csereakció vezetője. A Keleti pályaudvaron meleg fogadtatásban részesítette őt a hadifoglyok hozzátartozóinak egyesülete. Az egyik volt hadifogoly leánya hatalmas virágcsokrot nyújtott át a csereakció fáradhatatlan munkásának. Ruffy Pál államtitkár üdvözölte Jungerth Mihályt a hadifoglyok hozzátartozóinak nevében.

II. György, a görögök új királya és felesége, Erzsébet román hercegnő.

— A hatalmas tábornokokat — mondotta többek között — diadallal fogadják a dicső harcok után. Mi is ilyen diadallal fogadunk téged, aki nekünk és a nemzetnek visszaadta az életet.

Jungerth meghatottan köszönte meg a szeretetteljes üdvözlést és többek között a következőket mondotta:

— Nehéz útról jövök, de boldog szívvel. Azzal az igérettel távoztam, hogy addig nem jövök haza, míg egy magyar fogly lesz orosz földön. Igéretemet sikerült beváltanom. Oroszországban most már nincsen magyar, aki ha akart, haza ne jöhetett volna. Van ugyan még kint néhány ezer, ezek részint gazdasági, részint családi körülményeik következtében maradtak kint, azonban ezek részére is előkészíttem az utat, úgy hogy, amely pillanatban akarnak, Péterváron és Stettinen keresztül hazatérhetnek.

Csütörtökön délután a hadifoglyok hozzátartozóinak egyesületében Jungerth tanácsos hazaérkezése alkalmából díszközgyűlést tartottak.

Félszázada áll fenn a Baranyavármegyei Gazdasági Egyesület. A Baranyavármegyei Gazdasági Egyesület a minap ünnepelte fennállásának ötven esztendősi jubileumát. A kormányt Horváth Jenő földművelésügyi miniszteri tanácsos, az OMGE-t Fabriczius Endre titkár képviselte. Szily Tamás nemzetgyűlési képviselő nagyszabású elnöki beszédben vázolta az egyesület multját. Förster Jenő igazgató fejtegetései zárták be az ünnepet.

A gyulafehérvári céccó mártirjai. Az oláh rendőrség a koronázás tartására Románia területéről és Erdélyből nagyszámmal toloncolt ki ártatlan magyarokat. Ezek közül Békéscsabára összesen negyven férfit és nőt hoztak. A kitoloncoltak valamennyien egy szál ruhában, minden pénz nélkül hagyták el otthonukat. Nagy részüket szuronyos katonákkal szedették össze és úgy toloncolták ki a vasúthoz, hozzátartozóikat sem értesíthették sorsukról. Vannak közöttük hatvan-hevenesztendőss asszonyok, tizenöt éves leányok, sőt egy ukrainai orosz és lengyel tiszt is érkezett velük. Eddig tizenhárom betegedtek meg az éhségtől és a hidegtől, ezeket kórházban helyezték el.

Szövmunkásokat is foglalkoztatnak az inségakció jövedelméből. Rakovszky Iván belügyminiszter az országos inségnyíltó mozgalom javára hozzá küldött pénzekből 5.400.000 koronát bocsátott a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének rendelkezésére, hogy abból harminc házi szövműhelyt állítson fel az ország különböző részeiben. Egy-egy ilyen szövműhely körülbelül száz munkást foglalkoztat és a szövöszékek, továbbá a hozzájuk tartozó kellékek beszerzésén kívül egyéb tőkebefektetést nem igényel, mert a beszolgáltatott nyersanyagok feldolgozásával előálló készítményekből térítik vissza az árát és fedezik a munkabéreket. Így az 5.400.000 korona befektetés három ezer női munkást lát el egész éven át biztos és jó keresettel. Egyebekben is jelentős közhasznon jár a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének vállalkozása, mert az olcsó és kitűnő minőségű hazai gyártmányú szövetárúkkal látja el a piacot.

Helyreigazítás. A *«Vasárnap»* 44-ik számának vezércikkében Arany János egyik ismert versének négy sora fordul elő. A vers első sorába hiba csúszott. A *hajtogatja* helyett ezt kell olvasni: *járhatja*.

Az elszakított területeken fekvő állami javainkat betudják a jóvátételbe. Párisban most tárgyalnak Németországnak, valamint az egykori középhatalmaknak jóvátételi adósságairól s ezeket az adósságokat összegszerűen fogják megállapítani. Magyarország tekintetében úgy járnak el, hogy az elszakított területeken fekvő állami javakat, erdőket, posta-, táviró- és telefonberendezéseket, vasutakat, sőt bányákat és dunaszabályozási munkákat jóvátételi számlájának javára írják. A magyar kormány becslése szerint ezeknek értéke 9,372 500,000 arany korona.

Földszentelték az újjáépített gyöngyösi templomot. Most szentelték föl az 1917-es tűzvész alkalmával elpusztult s azóta újjáépített gyöngyösi templomot. Az ünnepségen részt vettek Vass József és Klebelsberg Kunó gróf miniszterek, továbbá a nemzetgyűlésnek, az irodalmi és művészvilágnak számos kitűnősége. A föl-avató istentisztelet után délelőtt díszbéd volt, majd műsoros előadást tartottak. Este fátylasmenet tisztelgett az érsek előtt, utána pedig a katolikus legényegyletben táncmulatságot rendeztek.

A községi és körjegyzők egyesületének közgyűlése. A Községi és Körjegyzők Országos Egyesülete az elmúlt héten tartotta ezévi rendes közgyűlését Pest vármegye székházában. Az elnöki évi beszámoló szembeszállt azokkal az alaptalan vádakkal, amelyekkel a szociáldemokrata képviselők a jegyzői kart illették a nemzetgyűlésen. A közgyűlés elfogadta a fizetésrendezésre vonatkozó indítványt, amely magában foglalja azt is, hogy a jegyzők földjavadalmát a fizetésrendezés alkalmával ne értékeljék újra. Koncz János dr. csepeli főjegyző szövegét, hogy a rombolószellemű lapok elárasszák a falut és épen ezért kötelessége minden jegyzőnek támogatni a keresztény magyar sajtót. Több szociális természetű ügy elintézése után Koncz János dr. szólott a közigazgatás reformálásának kérdéséről. A közgyűlés a jegyzői kar államosítása ellen foglalt állást. A tisztújítás alkalmával a lelépő Morvay János helyébe Koncz János dr.-t választották meg az egyesület elnökévé, Morvayt pedig díszelnökké. Alelnökök lettek: Illés Gyula, Bicskey Gyula és Komoróczy Jenő.

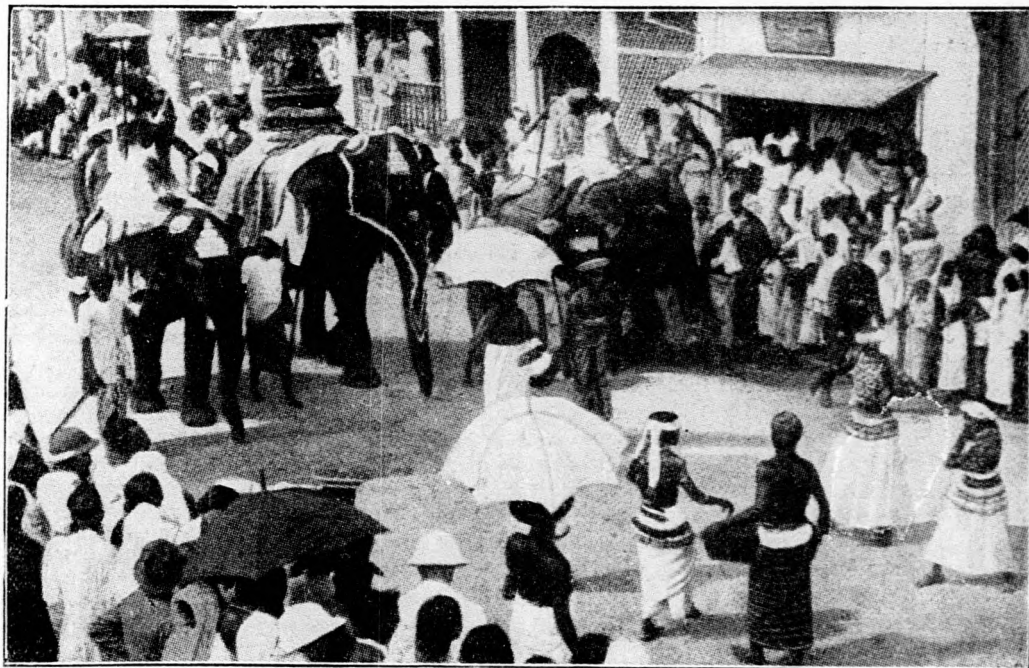
Földrengés volt Baranyában. Az elmúlt vasárnapról-hétfőre virradó éjjel a baranyamegyei Recseken éjjel fél három óra körül erős földalatti moraj riasztotta föl álmukból az embereket. A föld megingott, a falon lógó tárgyak kísértetiesen zörögtek s mindenki a legrosszabbtól tartott. Szerencsére a földrengés csak egy lökésből állott s így nem okozott nagyobb kárt. Mindössze néhány épület faláról mállott le a vakolat. A közeli érbányában több tárna beomlott, de szerencsére a kora hajnali órákban senki sem dolgozott a bányában s így az omlások nem tettek kárt.

Kép a jövő háborújából. A londoni állami gyakorlóterén szenzációs ujtásokat próbáltak ki a katonai technika terén. Először olyan lövedékekkel kísérleteztek, amelynek a gyutacsja annyira érzékeny, hogy ha hozzáütődik egy repülőgéppel szárnyához, rögtön fölrobban. Egy másik lövedék viszont csak akkor robban föl, ha 16 hüvelyk vastagságú páncéllemezhez ütődik. Az utóbbit a tengerészetnél alkalmazzák. Egy új ágyú, mely 16 hüvelyk kaliberű, hír szerint 26 mértföld horderejű és a lövedék 10 mértföld magasságot ér el. Végül tankokat mutattak be, amelyek minden kezelt személyzet nélkül haladnak előre és a távolból elektromos hullámmal irányíthatók, óránként 12 mértföld gyorsaságot érnek el és emellett a legrosszabb utakon és folyókon is keresztül tudnak haladni.

Fascista kormány alakult Olaszországban. Olaszországban az elmúlt héten nagy események játszódtak le. A fascisták nem voltak megelégedve Facta miniszterelnök intézkedéseivel, aki erélytelen kézzel bánt a szociáldemokratákkal és kommunistákkal. A fascisták elégedetlensége államcsinnyé fejlődött s Mussolini, a fascisták vezére, fölszólította Factát, hagyja el a helyét. Hiába íykezett Facta a hatalmat biztosítani a maga számára, törekvése meghiúsult s a király kényszerült Mussolinit megbízni a kormány megalakításával. Mussolini koncentrációs kormányt alakított, amelyben nyolc tárca jutott a fascistáknak, hét pedig a polgári pártoknak.

Bűnhődnek a Népszava izgató és sértegető hírlapírói. Barabás Gyula asztalossegéd a Népszava június 25-iki számában a toloncházi állapotokról írt célzatos, kiszínezett cikket s azt állította, hogy a toloncházban éheztek, verik a foglyokat. Az ügyészség a magyar állam és nemzet megbecsülése ellen elkövetett vétség címén emelt vádat Barabás ellen. Az ügyet az elmúlt héten tárgyalta a döntetőtörvényszék. A vád- és védőbeszédok elhangzása után a bíróság bűnösnek mondotta ki Barabás Gyulát a magyar állam és a magyar nemzet megbecsülése elleni vétségben s ezért egyévi és hat hónapi fogházra, három évi hivatalvesztésre és politikai jogainak elvesztésére, valamint tízezer korona pénzbüntetésre ítélte el. Ugyancsak a Népszava 1919. október havában «A háziurak» címen cikket közölt, amelyben a háztulajdonosokat sértő jelzőkkel illette. A Háztulajdonosok Szövetsége rágalmasz miatt pört indított a cikk írója ellen. Elsőfokon a bíróság a keresetet elutasította, most a Kuria elé került az ügy, amely Gyémánt Dezsőt, a Népszava munkatársát, mint a cikk íróját, izgatás bűntette miatt három hónapi fogházra ítélte.

Harangszentelési ünnepély Orgoványon. A háború alatt szenvedett orgoványi róm. kath. egyházközségnek ezideig még nem volt egyetlen harangja sem. A hívek régi vágya most végre teljesedésbe ment. A harang javára indított gyűjtés jól sikerült és eredménye egy szép s minden tekintetben kifogástalan, az «Ecclesia Harangművek R. T.» harangöntő műhelyében remekbe készült harang lett. Az új harangot megható ünnepély keretében Kovács József kunszentmiklósi plébános, solti kerületi eseres áldotta meg. Előbb lélekre szántó, művészileg felépített, könyvekig megindító ünnepi beszédet mondott, a szentelési szertartás után pedig a szabadban felállított oltárnál szentmisét olvasott. A felejthetetlen emlékü ünnepségen az orgoványiakon kívül jelen volt a szomszédos községek és puszták népének apraja és nagyja is és hitében, vallásos érületében megerősödve tért onnan vissza hajlékába. Az ünnepség fényét emelte a kunszentmiklósi járás szeretett, tevékeny főszolgabírájának, dr. Förster Lajosnak és az izsáki választókerület kiváló nemzetgyűlési képviselőjének: dr. Mokcsay Zoltánnak részvétele is.

Tánc a szent elefántok előtt

Colomboban, Ceylon szigetének fővárosában (Ázsia), a bennszülöttek táncot járnak a szent elefántok előtt, amelyek hátukon egy-egy templomocskát hordanak.

A Hangya nyolc százalék kamatot fizet a befizetett árúelőlegek után Tekintettel arra, hogy az állami jegyintézet a bank kamatlábat két százalékkal emelte, a «Hangya» igazgatósága elhatározta, hogy a befizetett árúelőlegek után folyó évi november hó 1-től nyolc százalék kamatot fog fizetni.

Az új dohánybeváltási árak. A pénzügyminiszter megállapította az új dohánybeváltási árakat, amelyek métermázsánként a következők: Szivarborítéklevelek 30 000 K. Közönséges levelek 8800—25 000 K. Finom kerti levelek 16 760—42 000 K. Középfinom kerti levelek 10 630—28 770 K. Debrői kerti levelek 16 760—42 000 K. Közönséges kerti levelek 5630—12 630 K. Szentandrási muskotálylevelek 11 130—30 000 K. Fehérvirágú muskotálylevelek 8000—24 000 K. Közönséges muskotálylevelek 5630—12 630 K. Kapadönhánylevelek 8500—18 000 K. Valamennyi dohánynevelési kihányás métermázsánként 1300 K. Csomózatlan levél és tiszta hulladék métermázsánként 600 K. A fuvarpótlékot a pénzügyminiszter kilométerenként és métermázsánként 12 koronában állapította meg.

Tejipari üzemvezetői tanfolyam. A földművelésügyi minisztérium a tejipari üzemvezetői vizsgára való előkészítés céljából Budapesten, az állatorvosi főiskola tejhigiéniai laboratóriumában (Rottenbiller-utca 23.) a folyó évi november hó 13-tól 18-ig terjedő időben előkészítő tanfolyamot rendeztet. A tanfolyamon résztvenni szándékozók felhivatnak, hogy részvételi szándékukat dr. Fettiék Ottó állatorvosi főiskolai tanárral előzetesen levélbeli úton közöljék és a tanfolyamon november 13-án reggel 8 órakor pontosan jelentkezzenek. A tanfolyam díja fejében a résztvevők jelentkezési alkalmával 2000 koronát tartoznak az állatorvosi főiskola házipénztárába befizetni.

A sör kincstári árrészesedése. A pénzügyminiszter a sör után fizetendő kincstári részesedésről rendeletet adott ki, amelyben a sör után fizetendő kincstári részesedést további intézkedésig hektoliterenként 12 koronában állapítja meg. A rendelet november hó 1-én lép életbe.

Nagyon rossz a méztermés az idén. A tavaszi akácvirágzás eredményét a hosszantartó nyári szárazság teljesen felemésztette, amit a méhek mézben összegyűjtöttek, azt felélték. Az őszi esőzések gyönyörű virágzást eredményeztek, ennek előnyét azonban a méhek nem látták, mert a hideg napok miatt a virágok méztartalmát nem használhatták ki. Az idei méztermés nagyon rossz. A méhek kitelettelésére is alig áll elegendő méz rendelkezésre és így a méhészek kénytelenek cukorral teletetni. A pénzügyminiszter megtagadta a méhészekről a cukrot, ezért a méhészek a teletetés elé nagy aggodással néznek. A méz ára a termelőnél 400—450 K, míg a kereskedelemben 550—600 korona.

Közel három millió métermázsza gypjút szállítottunk külföldre. A magyar gypjúttermelők május óta 2 millió 735 000 métermázsza gypjút szállítottak vámkülföldre. Legtöbb magyar gypjút Németország vásárolt, míg Lengyelország, Olaszország, Anglia, Szerbia, Cseh- és Oláhország kisebb tételeket vett. Átlagban a vámkülföldre szállított gypjút métermázsája 60 ezer korona, míg ma a zsírbányírt gypjút Magyarországon métermázsánként már 70 ezer korona. Az idei gypjúttermés Magyarországon körülbelül 5 millió métermázsza.

Súlyos vasúti összeütközés Keszthely és Balatonszentgyörgy között. Szombat reggel negyed öt órakor a Keszthelyről, illetve Balatonszentgyörgyről indított vegyes vonatok a nyílt pályán összeütköztek. A mozdonyvezetők már későn vették észre a veszélyes helyzetet, fékezni nem tudtak és a két vonat félelmetes robajjal csapott össze. A kocsik közül több izzé-porrá tört, így az egyik vonat szolgálati szakasza, melyben *Deutsch Ferenc, Fehér István, Dugoncsi József, Szép István és Német Ferenc* vasúti alkalmazottak utaztak több társukkal együtt. E kocsis utasai *valamennyien megsérültek*; az említettek mind súlyosabban. A keszthelyi pályaudvarról kiszárvartva mentővonat érkezett. *A romok eltakarítása közben bukkantak rá az egyik mozdony vezetőjének, Poósz Istvánnak holttestére, akit az összeütközött gépház vasfalai agyonnyomtak.* Az utasok közül sokan szenvedtek könnyebb sérülést, míg *Máté Ferencné, Takács Ilona és Fehér Istvánné* súlyos sebeket kaptak. *Göndöcs Lajos* balatonszentgyörgyi távirász öngyilkosságot követett el, valószínűleg azért, mert az ő mulasztása idézte elő a súlyos szerencsétlenséget.

Az orosz földművesek fellázadtak a gabonarekvirálás ellen. A Kaukázus északi vidékein a lakosság fegyvért fogott a bolsevikok ellen. A felkelés oka az *élelmiszerrekvirálás*. A földművesek, akik a *mult évben tömegesen pusztultak el az éhségtől, az ideai termésből egy szemet sem akarnak beszállítani a bolsevikoknak.* A szovjetkormány a legkegyetlenebbül fojtja vérbe a felkeléseket. A népbiztosok állandó halálrettegésben élnek ezen a vidéken, mert felkelésük esetén a *nép mindig rajtuk tölti ki bosszúját legelőször.*

Helyes szokás a villámcsapás elhárítására. Vihar idején minden ember ösztönszerűleg fél a villámcsapástól. Számtalan szokás terjedt el az emberek között, amelyekkel a villámcsapás veszedelmét akarják elhárítani. A szokások között igen különösek akadnak, amelyeket azonban később a tudósok is helvesnek ítélték meg. Sok helyen például a földművesek tüzet gyújtanak a kályhában nagy vihar idején. A tüzre nedves lombokat és szalmát raknak, mert azt hiszik, hogy az erős füst elhárítja a villámcsapást. Sokan nevetnek ezen a szokáson, pedig nincs igazuk. A villámcsapásokról készült statisztika ugyanis megállapítja azt a tényt, hogy ezer füstölgő gyárműnyire egy bizonyos idő alatt csak három villámcsapás esett, ugyanilyen időtartamú vihar közben pedig ezer egymástól messzeálló toronyba hatvanhárom villámcsapás sujtott le. A néphit tehát ebben az esetben is kitűnő megfigyelést tett, amelynek helvességében nem lehet kételkedni. A tűz, a felszálló meleg, kisebbiti az elektromos feszültséget, amely ahhoz szükséges, hogy bizonyos tárgyakra a villámot magához vonja.

Milyen mélyre hatolt be az ember a föld belsejébe? A föld belsejének képéről a bányaműveletek aknáinak és tárnáinak ásásakor és az egyes gyakorlatilag fontos ásványkincsek felkutatása céljából, a földbe mélyesztett kutató fúrások alkalmával nyerhetünk tájékozódást. A világ legmélyebb bányája ezideig a Huron tóba (Amerika) benyúló *Keewenaw* félszigeten van, az 1460 méteres mélységű *Hekla* bánya. Az egész földön sehol sem sikerült még ilyen mély bányát mélyíteni a föld belsejébe, mert a munkások nem bírták ki az óriási hőséget. A budapesti városligeti artézi kút fúrásánál már 900 méter mélységből 80 C°-ú viz kadt, ellenben a Hekla bányában 1460 méter mélységben csak 40 C° a hőmérséklet (Tudjuk, hogy a föld belseje felé a hőmérséklet fokozatosan emelkedik, hogy itt mégis a rendestől eltérő igen alacsony hőfokot találunk, annak az okát abban kereshetjük, hogy a környéken fekvő amerikai nagy tavak víze a környező földrétegeket erősen lehűti.) A bányaművek tehát nem hatolhatnak még ezidőszert oly mélyre, mint az egyes fúrások, melyeket szén, só, vas, petróleum felkutatására mélyítettek a földbe. A világ legmélyebb fúrása ezideig Felső-Sziléziában *Czuchovon* volt, ahol 2240 méter mélyre hatolt be a fúró a föld belsejébe. Legújában azonban az amerikaiak e téren is rekordot teremtettek s a háború ideje alatt ők hatoltak be legmélyebben a föld belsejébe. A világ két legmélyebb fúrása tehát Amerikában van, s mindkettőt egy *pittsburgi* cég mélyesztette a petroleum kutatása céljából. Az egyik fúráshoz, mely 2251 méter mélységig hatolt le 1916 április 9-én kezdtek hozzá és 1918 március 4-én fejezték be — a másik 2310 méter mélyre hatolt le. (Talán nem fölösleges megemlíteni azt sem, hogy ez a két rengeteg költséget és időt emésztő fúrást egyáltalán nem hozott eredményt és nem találta meg a keresett petroleum rétegeket.) Mérheteretlen eredmény tűnik fel szemünk előtt, ha rá gondolunk, hogy az ember több, mint 2300 méterig behatolt a föld belsejébe — de ha meggondoljuk, hogy a föld középpontja a felszíntől 6400 kilométer távolságra van — szomorúan látjuk, hogy alig tettük meg a kétszázötvened részét a föld belseje felé vezető útnak — útra eszünkbe jut kulturánk minden fejlettsége ellenére is az emberi nem paránvisága, teljesítményeinek kicsinyisége a világegyetem végtelenségéhez képest.) *Dr. K.*

Uj Élet. A székely főiskolai hallgatók egyesülete nemcsak tulajdon érdekeinek istápolója, hanem erős harcosa a magyar faj védelmének is. Lapjuk az *Uj Élet*, a kéthetenként megjelenő szépirodalmi, társadalmi és politikai folyóirat, minden sorában az egyetemes kereszténység s a turáni faj érdekeit szolgálja. Az «Uj Élet» legutóbbi száma mindmégannyi, erős hazaszeretettől duzzadó versével, elbeszéléseivel s oktató cikkével, a legkedvesebb szórakoztatást s szellemi táplálékot nyújtja. Székelyföldiek, a leglángolóbb lelki magyarok, írják a lapot, az ő csüggést nem ismerő hitük kell, hogy fákhaként világítson minden házban. Aki erőt akar méríteni a jobb jövőbe vetett hitéhez, rendelje meg a lapot Szegeden, Vásárhelyi-sugárút 2. szám alatt, a kiadóhivatálnál. Előfizetési ára negyvedrre 150 korona.

ELSO = REKVEZŐ = RIASSOHN B. BÉLYEGZŐK, PECSÉTNOMOK, SZAMOZÓK. ÉGETŐVÁSÁK ÁLLATOK ÉS GAZD. OSZK. JEJZŐBŐR, ZSÁK, BIRKA- ÉS SERTÉS-JEJZŐK. ERDÉSZ-BALTÁK ÉS JEJZŐ-SZERESZMOK. CZIM-, KOCSEJ-TALOMY-, ÚJTELZŐ-, AJTÓ- ÉS HÁSZÁM-TÁBLÁK. (Képek) Feltétel: Mindent leírás nélkül. MÁRSZÁK Budapesti VESZÉKI MUNKÉJZET, MECHANIKAI GÉPJZAR, VÁS- ÉS FÉMŐTŐGÉK. Készlet 4-02. BUDAPEST, VIII., FUTÓ-UTCA 7.

TRÉFÁK

A legmagasabb szász rendjel — egy korsó sörért. Egyik német író érdekes anekdotát mond el *Auguszt* volt szász királyról. Az anekdota a következő:

Kairóban történt a háború előtt. Auguszt egészen a török földig látogatott el. Mi lehet Kairóban az első kérdés? Az, hogy hol kapható *pilseni* sör? És valóban, Kairóban kapható *pilseni* sör és Auguszt elzarándokolt erre az áldott helyre. És elhoztja magának a megkívánt italt. A *hetedik* korsó után hivatja a vendéglőst. Ez nagy alázatosan meg is jelenik. Auguszt mélyen bele nyúl nadrájának balzsebébe, kihúzza onnan valamit és kérdi:

Meg akarja ezt szolgálni?

A vendéglősnek megcsillan a szeme, mert a legmagasabb szász rendjelet látja Auguszt kezében.

A főrangú vendég látja a csillogó szemeket, amelyek elárulják a vendéglős kívánságát s Auguszt hozzáteszi:

— Adjon hát nekem még egy korsót, de ne küldje a pincérrel, mert *röstellem, hogy már a nyolcadiknál tartok.*

Igy jutott a kairói vendéglős a magas kitüntetéshez a nyolcadik korsó pilseniért.

Szerkesztői üzenetek.

M. I. Nagy Pall. A borjakról szóló tréfás rejtvény nem üti meg a mértéket. — **B. I.** A képrejtvényt közölni fogjuk. — **Cs. F. Csanádapáca.** A számrejtvény megfelel. — **F. F. Dorozsma.** A betűrejtvény jó. — **P. R. Szabadszállás.** A két képrejtvény közül az elsőre sor fog kerülni. — **D. S. Cegléd.** A rejtvényeket tessék megrajzolva hozzánk küldeni; annak az elbírálásánál, vajjon jó-e egy rejtvény, nem játszik szerepet a rajz gyöngesége. — **G. K. Ostoros.** A három közül az első fogadtuk el. — **Sz. F. G. Szentés.** Mindkét betűrejtvény jó. — **I. S. Solt.** A képrejtvény jó. — **B. A. Fegyvernek.** A beküldött számrejtvények jók. — **K. M. Gyékényes.** Válogatunk belőlük. — **D. I. Kocsér.** A beküldött kép- és betűrejtvény nem üti meg a mértéket. Tessék mászt küldeni. — **Cs. Gy. Fegyvernek.** Nagyon jók. — **Sz. R. Törökszentmiklós.** A rejtvényül választott szavak összefüggéstelenül sorakoznak egymás mellé. Kerek, értelmes mondatot kell választani. — **G. V. Szabadszentkirály.** Nagyon könnyű. Mászt kérünk. **G. F. Kápolna.** Mászt tessék küldeni, ez nem vált be. — **D. S. Dorozsma.** A számtani rejtvény jó. — **Ifj. É. B. Szabadszentkirály.** A képrejtvény — kis ember stb. — nem jó. — **B. M. Eger.** Több jó van köztük. — **Cs. I. Csanádapáca.** A tréfára sor kerül. — **Ifj. K. Zs. Jó.** — **Sz. I. Szeged.** A képrejtvény jó. — **G. I. Lajosmizse.** Válogatunk belőlük. — **R. P. Penészlek.** Méltóztassék valami olyan mondatot választani, amelyek lehetőleg erkölcsös, vagy hazafias értékkel bírnak. A beküldött mondatok nem alkalmasak rejtvénykészítésre. — **Gy. L. Senyeháza.** Következő pályázatunk kiírásáról még nem döntöttünk. Kis türelmet kérünk. — **A. J. Budapest.** A hozzánk beküldött hír nem alkalmas hetilapban való közlésre. — **Ny. L. Vásároszentgál.** A rejtvények jók, csupán a képrejtvény nem felel meg könnyűségénél fogva. — **F. F. Kondoros.** Türelmet kérünk, a rejtvény sorra kerül. — **R. I. Szendrő.** Ezek között is több jó van; de még a régiekből is vár néhány közlésre.

Akasztófahumor.

— Mi van veled, drága barátom? Utóljára sokkal jobb bõrben voltál...

— Hja, öregem, tegnap is négy kilót vesztettem!

— Négy kilót...? Lehetetlen!

— Bizony, öregem! *Négy kiló disznóhúst* felejtettem a vonaton, amit faluról hoztam.

Esküvő előtt.

Jancsi: Szeretlek Juliskám!

Juliska: De remélem nem azért, mert ezer dollárt örököltem a Gyula bácsitól?

Jancsi: Hova gondolsz! Szeretnélek én akkor is, ha a *Pista bácsitól örököltél volna!*

Hány óra?

— Hé, öcsémuram, hány óra van?

— Instálom, nem tudom, *nem vagyok idevalósi!*

Házassági apróhirdetés.

Felkérem azt a hölgyet, aki tegnap délben a népkonyhán velem szemben ült s ebéd után *kinyalta* a tányért, értesítsen, hogy házasság lehetséges-e. Jelige: *«Ez aztán a takarékos házi-asszony!»*

A jó korcsmáros.

Korcsmáros: (aki messziről lát közelegni az országúton egy kerékpáros társaságot, odaszól a fiának) «Pista, te! Szóráj ki az útra cserepeket és erigy bort fejteni. *Vendégeink érkeznek!»*

Színház előtt.

Leány: Mama, miért viszel selyemkendőt magaddal a színházba?

Anya: Hátha sírni kell a szomorú részleteknél.

Leány: De hiszen vigjátékot adnak!?

Anya: Úgy? Akkor add ide az *arany fogsoromat*, ha nevetni fogunk!

Jól szerelte le a támadást.

Két ember találkozik az utcán. Néhány közömbös szót váltanak, majd az egyik nyájas mosollyal veszi ostrom alá a másikat:

— Ugyan öregem, nem lennél szíves ezer koronát adni kölcsön?

— Sajnálom, nincs nálam ezer korona.

— Hát otthon?

— Köszönöm, *mindannyian jól vannak* — volt az ügyesen kitérő válasz.

REFORM-FOGÁSZAT.

Műfog kaucsukba foglalva 500 K. Reform lemezen műfog 1000 K. Reform műfog szájpádlásmentes 1500 K-tól 2000-ig. Amerikai porcellán fogkorona 2000 koronától. Plombák, fogtisztítás mérsékelt áron. Vidékieknek soron kívüli rendelés egész nap. Vasár- és ünnepnap 10-1-ig. **Dentist FENYVESI MÉNYHERT** fogászati intézete, Budapest, IX. ker., Ráday-utca 5. szám. (Kálvin-tér mellett.)

SZÖVETKEZETEK FIGYELMÉBE!

Elsőrendű színbõrből készült férfi-, női-, gyermekcipők, box-, sevro- és zsiros-bõrből a legjutányosabb napi árakon szerezhetők be a

„HANGYA” CIPŐOSZTÁLYÁNÁL.

tehénbõrcsizmák, boxcsizmák, munkáscipők nagy választékban.

Necsk olvassuk, hanem terjesszük is a magyar gazdák és földmívesek egyetlen napilapját az

UJ BARÁZDÁT és legszebb képes hetilapját a **VASÁRNAP**-ot!

CSALÁDI-ISKOLAI-SZÍNHÁZI MOZIT AKAR?-IRJON!
HATSCHKE FARKAS MOZISZEMÉNYEK
IV. KÁROLY-KÖRUT 26.

Széna- és szalmaprés

erőhajtásra. Goliát, Hoffherr-Schranz gyártmány

azonnal kapható.

Cím:

KELLNER ANTAL és FIA
BUDAPEST, V., BERLINI-TÉR 4.

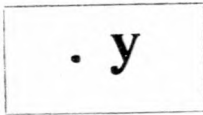
REJTVÉNYEK

1. Képrejtvény.

(Beküldte: Vörös Zsigmondné Vásárosszentgáiról.)

1. Betűrejtvény.

(Beküldte: Mester József Debrétéről.)

2. Póllórejtvény.

Gyenge	magas	beteg
alacsony	kicsi	lassú
barát	alaptalan	ostoba
csend	páratlan	sok
széles	engedelmes	nem fontos
akaratos	éber	bánat
haszontalan	jó	szorgalmas
nem	fukar	álmos
hasznos	csendes	

Ha a fősorolt szavak helyébe ellenkező értelmű szavakat illesztünk, akkor ezeknek kezdőbetűi Gyulai Pál egyik költeményének kezdő sorait adják.

(Beküldte: Eszenyi Bálint Kúmadarasról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával 48-ik számunkban közöljük.

A 42-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Képrejtvény: Gyakorlat teszi a mestert.

2. Talány: Ha a második magánhangzó vesszőjét az elsőre helyezük, így olvassuk: véreb.

3. Betűrejtvény: Fügöny.

Megfejtették: Szücs Lászlóné, Folier Mihály, Németh István, Finta Mihály, Védörödy Gusztáv, özv. Krekkó Ferencné, Nagy Margitka, Gonda Vince, Mezőszentgyörgyi Szabó László, Garamvölgyi Elvira, Alsópáhóki Olvasó Önképző Gazdakör, Szijjártó Szabó Benjamin, Kenéz Kálmán, Berkli Ignác, Bodzás Mariska, Takách Rezső, ifj. Nagy Sándor, Erl Ferenc, Hoppál Sándor, Csepelényi Lajos, Iványi Mihály, Sella János, ifj. Hudlák Endre, Sivák Ferencz, Molnár István, Rozslozsnik János.

Jutalomkönyvet nyertek: ifj. Nagy Sándor (Büssü), Hoppál Sándor (Törökszentmiklós), özv. Krekkó Ferencné (Simontornya), Finta Mihály (Bakonytamási), Folier Mihály (Fegyvernek), ifj. Hudlák Endre (Szarvas), Szücs Lászlóné (Kisfalud), Gorbél Rózsika (Budapest), Harcsa József (Pomáz), Sivák Ferenc (Dobodél).

A 43-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak október hó 29-én.)

Gabona, liszt és őrlemények. Búza 76 kg-os: Tiszavidéki, 10.850—10.900 K, fejelemei és pestvidéki 10.800—10.850 K, búza 78 kg-os: Tiszavidéki 10.950—11.000 K, fejelemei és pestvidéki 10.900—10.950 K, rozs 7200—7300 K, takarmányárpa 7150—7300 K, sörárpa 7400—7600 K, zab 6700—6900 K, repce 16.000—17.000 K métermázsánként. — A liszt piacon kilogrammonként a következő árakat fizetik: Duplatagos nulláslisztért 165, nulláslisztért 155, főzőlisztért 150, 6-os kenyérlisztért 145, 7/2-es kenyérlisztért 125, 8-as takarmánylisztért 56, nullás rozslisztért 120, 1-es rozslisztért 100 K-t. Korpáért 100 kilogrammonként 5000—5100 koronát fizetnek.

Vetőmagvak. Lucerna nyers 425—475, lóhere nyers 425—475, bitorhere 350—360, fehérhere 800—900, baltacim 110—135, bükköny tavaszi 115—125, szöszös 300—380, cirok 60—65, muhar 110—125, mak 400—430, napraforgó 70—80, káposztarepce 160—170, tökmag 100—110, kendermag 100—110, gomborka 450—600, mustármag 240—250. — *Hüvelyesekben:* bab iránt van némi érdeklődés. Fehér bab ára átlagos és fuvarfedves szerint 80—83, tarka bab 70—74, borsó őszi 100—105, viktória borsó 110—135, velő 110—135, expessz 110—135 K kilogrammonként.

Takarmány. Prima széna 3300—4000, másodrendű széna 2400—3250, harnadoszalyú széna 1300—2350, muhar 3200—4200, takarmány-mad 800—1500, takarmányrépa 1000—1400, alomszalma 2.000—3.000, zsupszalma 2700—3300 korona métermázsánként.

Budapesti vagonnavásár. Bika jobbminőségű 105—200, kivételesen 260—315, silányabb 85—100, ökör jobbminőségű 150—240, kivételesen 265—350, középminőségű 100—145, alárendelt minőségű 75—85. Roman ökör 228—280, román tehén 228. Tehén 70—190, kivételesen 240—315. Bivaly 80—110, kivételesen 150. Novendék 90—100. Kicsontozni való 70—75 korona kilogrammonként élősúlyban.

Budapesti szűrőmarhavasár. Élő borjúk: Belföldi szappós, elsőrendű 380—390, kivételesen 400, másodrendű 360, harmadrendű 330 K-ig kilogrammonként élősúlyban.

Budapesti juhvásár. Hizlalt ürü 200, felhajtott juh 215, kiverő és anyajuh 220 K kilogrammonként élősúlyban.

Budapesti sertésvásár. Fiatal, nehéz 485—490, prima szedett 420—450, közép 381—420, jobbminőségű 360—380, könnyű 270—320, öreg urasági 420—440, öreg szedett 370—410, veszelt 220—230, nem veszelt 180—200 K kilogrammonként élősúlyban. Zsír 780—800, szalonna 650—660 korona kilogrammonként.

Budapesti lóvásár. Igás kocsiló, nehéz 60.000, igás kocsiló, könnyű 50.000 K.

Nyersbőr. Magyar ökör- és tehénbőrök 330—345, tarkabőrök 355, borjúbőr 780—800, lóbor 5500—6000 K darabonként.

Tej és tejtermékek. Édestej ára nagyban 54 K, kicsinyben 56 K, tejszí 160—180 K literenként, elsőrendű tejavaj 980—1040, másodrendű 900—940, sajt 680—720, tehénúró 140—160, kevertúró 300—320 K kilogrammonként.

Zöldségfélék és gyümölcs. Sárgarépa elsőrendű kilogrammja 12—25, petrezselem zöld 12—35, zeller 20—34, kalarabé 20—32, vöröshagyma érett maikai 82—90, vöröshagyma elsőrendű érett 68—76, másodrendű 55—62, fokhagyma elsőrendű 80—90, fejeskáposzta 20—32, keikáposzta elsőrendű 42—50, másodrendű 36—40, saláta elsőrendű darabja 6—8, másodrendű 4—5, sóska kilogrammja 30—40, paraj 32—40, burgonya 28—36, feketeerek 16—34, paradicsom 18—25, zöldpaprika, apró, hegyes 18—22, tölteni való 20—24, vajbaj 75—110, tök sütnivaló 20—30, főző 34—38, karfiol 100—160, cseklarépa elsőrendű 26—30, másodrendű 22—24 K kilogrammonként, csöveskukorica 8—10 K darabonként. Alma 40—160, körte 60—240, szőlő 60—140, gesztenye 45—80 K kilogrammonként.

Baromti és tojás. Csirke élő, rántanivaló 450—650 K, sütnivaló 750—1400 K párja, liba tisztított, hizott, kilogrammja 680—700 K, tyúk élő, párja 800—1400 K, tojás darabja 35—37 K.

Bor. Vételek csak elvétel fordulnak elő és inkább csak ott, ahol a hordóhígy készítése a termelőt eladásra. A mustok szeszfoktartalma 14—15 fok között mozog. Az otelel-szőlők ára 25 koronára esett le igen lanyha irányzat mellett. Öborok iránt meglehetősen élénk az érdeklődés. Készlet kevés van, árirányzat szilárd.

Szesz és szeszitalok. Szilvórium 1100—1200, törköly 1050—1100, borpárlat 1300—1400 koronába kerül 10,000 literfokonként.

Idégen pénznemek legmagasabb ára. A deviza-központ hivatalos árjegyzése 1922 október hó 31-én: 1 drb Napoleon arany 9200 K, angol font 11.500 K, dollár 2575 K, francia frank 180 K, német márka 67.5 f, olasz lira 103 K — f, osztrák korona 3.5 f, román lei 17 K — f, cseh korona (szokol) 82 K — f, svájci frank 475 K, szerb dinár 39 K 20 f, lengyel márka 18 K 50 f. Zürichben 100 magyar K-ért 0.21 svájci frankot fizettek.

I.

Miután már két év óta hiába sóvárogtam valami bál, vagy multság után, ahol kedvemre kitáncolhatnám magam (mert hisz' erre tizenhét farsangom, vagyis világrajóttóm óta nem volt még alkalmam), az idén végre elhatároztam, hogy török-szakad, végigtáncolom a farsangot.

— Bajos lesz az, drágám, — húzódozott anyuka, miközben feltúrtunk minden szekrényt meg fiókot valami báli ruhának való selyem- vagy muszlinmaradékért, amint látod, a háború óta minden kis rongyot elhordtunk és neked szegénykém, most nem maradt semmi, amiből összetákolhatnánk valamit. Apádnak meg, tudod, nincs pénze ilyesmire.

— Már pedig a polgári kör táncestélyére elmegyek, ha addig élek is, — mondtam elkeseredve s eközben Gézára gondoltam, aki...

S kétségbeesésemben merész lépésre szántam el magamat. Fölkerestem, igaz, hogy titokban, a mama testvérét, a gazdag Szilvia nénit, akivel már évek óta nem érintkeztünk, mert a néni, legalább anyusék szerint, nem egészen él olyan visszavonultan, mint ahogy az egy özvegyasszonynak illik.

Szilvia néni nagyon kedvesen fogadott és miután végighallgatta a kérésemet, hogy tudniillik nem volna-e kölcsön a számomra valami báli ruhácska a ruhatárában, aztán mindkét kezét vállamra téve, mélyen a szemembe nézett.

— Tudod mit, Milácska? odaadom neked a csókruhát...

— Csókruhát? — dadogtam meglepetve, de másrészt örömben is, hogy mégis lesz báli ruhám — mi az, hogy csókruha, kedves Szilvia néni?

A néni (még mindig szép asszony) csöndesen mosolygott.

— Ah, — szólt fátyolozott hangon, — az babonás ruha, Milácska. Aféle kabbalás ruha, tudod?

Pillanatra elhallgatott, mintha visszaemlékeznék valamire, majd hirtelen elnevette magát s gyöngéden arculegyintett:

— Tudod, fiam, mert aki fölveszi, azt menthetlenül megcsókolják benne.

— Jaj, a pokol tornáca! — villant meg pillanatig az agyamban, de a másik szemhunyorításban már nekibátorodtam.

— Ó, Szilvia néni csak tréfál, ugyebár?

S aztán, amikor a néni válasz helyett behozta ruhatárából a remek kis hófehér selyemruhácskát, lelkesülten csaptam össze a tenyerem.

— Ó, beh gyönyörű, édes jó Szilvi néni! És ezt... ezt igazán odaadja nekem?

Már nem féltem a kabbalától. Csókruha? Mit? Magam sem csudálkoznám rajta, ha ebben a csudás ruhában Géza megcsókolna...

II.

Anyusnak megvallottam, hogy Szilvi nénitől kaptam a ruhát, de bölcsen elhallgattam, amit a nénitől hallottam búcsuzás előtt a ruha elnevezéséről s a csókruha történetéről. Azt tudniillik, hogy a néni ebben a ruhában hódította meg a megboldogult férjét, aki pedig már majdnem más lánynak volt a vőlegénye, de nem birt ellenállni a varázsnak s ebben a ruhában megcsókolta a nénit. Aztán, hogy azóta is valahányszor ezt a ruhát vette föl Szilvia néni, mindannyiszor egé-

szen biztosan megkapta a csókot, amiért fölvette. Ah, ezt igazán nem mertem elmondani a mamának, mert akkor semmi szin alatt sem engedte volna fölvennem a polgári táncestélyre. Hát megtartottam a titkot magamnak és a bál estélyén tíz óra felé anyus és Géza társaságában megjelentem a kör ragyogó tánctermében... Reszketve vártam, mikor csókol meg Géza?... Elvégre — gondoltam — ha meg kell történni, hát legyen meg menüül előbb... És, miközben egy nagyon elegáns, daliás fiatalemberrel táncoltam gyanútlanul a simmit, egyszer csak azon vettem észre magam, hogy táncosom szédületes tempóban kirobogott velem a teremből a büfféközbe s ott a szélesen fölénk terpeszkedő legyezőpálmák alatt a félhomályban szenvedélyesen magához szorít és — (halkat sikoltottam) megcsókol. Bevált a csókruha.

Ebben a pillanatban atyám hangját hallottam:

— Hé, öcsém! Hogy meri maga...? (stb.) Hogy hívják magát, mi?

— Igaz a' — gondoltam szédülő fejjel, — megcsókol, pedig amikor előbb bemutaták, nem is figyeltem a nevére.

— Az apám, — sügtam a vakmerő fiatalembernek, aki most hirtelen megállt velem.

— Báró Csabaffy! — mutatta be magát kicsit lihegve és nyomban megtoldotta a nevét ezzel a nagy szóval:

— Megengedi, izé... kedves bátyám, hogy ezennel megkérjem a leánya kezét? Ez a kicsike oly szép, hogy...

— De hova beszél? — akartam tiltakozni, hanem a csókruha, pedig eléggé kivágott volt a nyakamnál, egyetlen hangot sem engedett ki az ajkamon. S rövid, de velős párbeszéd után, amelynek során táncosom csekély háromezer hold birtokosaként is bemutatkozott atyámnak, egyszerre pajkos csókot ütve apus felé, a zene ütemére vad simmiben rohantunk vissza jövendőbelimmel a táncterembe, egyenest a gárdedámok sorában üldögélő mama elé:

— Anyukám, bemutatom a vőlegényemet. Apus már beleegyezett.

Szegény Géza (Istenem, orvosnövendék létére csak nem versenyezhet egy dúsgazdag báróval!) a fejlemények láttára nyomtalanul eltűnt a táncteremből, mi pedig kivilágos kivraddig mulattunk. Vőlegényem a saját autóján hozott bennünket haza s természetesen úgy váltunk el, hogy épen csak alszunk egy kicsit, aztán délben hozzánk jön ebédre.

— Isten vele! Isten vele! — integettünk egymásnak, mink a kapuból, ő meg az autójából, amint tovarobogott s boldog fensőbbiséggel néztünk el a kora reggeli utca járókelőinek feje fölött, ahogy' szegények itt is, amott is megállva, bizonyára nem minden titkos irigység nélkül elbáméskodtak rajtunk, mu'ató előkelőkön.

Az a körülmény, hogy Tibort (ez Csabaffynak a keresztneve) ebédre hívtuk magunkhoz, szüleim szerint óriási könnyelműség volt ugyan, mert alig volt a háznál száz koronánk, hanem azért mindegy: némi lőtás-futás után, apus a hivatalból, mama a szomszédból összehoztak vagy ezer korona kölcsönt, úgy hogy délire mégis tisztességes, sőt a rendes nyomorúsághoz képest szinte uras ebéddel várhattuk a vőlegényemet.

Félháromra volt kitűzve az ebéd ideje s már három óra is elmúlt, de az én vőlegényem nem jött.

Briliánst, ékszert, gyöngyöt

mindenkinél drágábban vesz (Teréz-templ. SZÉKELY EMIL, Király-u. 51. szemben.)

Hegedű, klarinét, teljes zenekari felszerelés, községi dob, kürt, harmonika, ocarina, zongora, gramofon és lemezek a legolcsóbb árban:

STERNBERG HANGSZERGYÁR

VII., Rákóczi-út 60. (Zenepalota.) Árjegyzéket bérmentve.

Vörösréz pálinkafőző-üstök

és vörösréz mosó-üstök rak-táron mindenféle kivitelben
Máthé András rézmű-
árgyár
Ujpest, Károly-utca 11. sz.

MRAVKÓ JÓZSEF

puskaműves és fegyverkereskedő

Budapest, VII., Károly-körút 9. sz.

Elvállal: mindenféle fegyver javítását, át-

alakítását, felújítását és belőését.

Elad: elsőrangú gyártmányú golyós, sörtes, ismétlő és automata vadászfegyvereket, pisztolyokat, revolvereket, összes vadászati cikkeket

Legjobb minőségű mindenféle golyós-, sörtesestények, löszerek.

Ekék, ekealkatrészek,

boronák, kapáló ekék, fűkaszalók,

marokrakó és kévekötő aratógépek, lógereblyék, kézi-járgányosok, motoros- és gőzcséplőkészletek, szecsavágók, répavágók, darálók, morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerszám a

„HANGYA“ mezőgazdasági géposztályánál szerezhetők be legjutányosabban.

Szakorvos

rendelő vér- és nemi betegek részére. Ezüst salvarsan-oltás!

Rendelés egész nap.

VII., Rákóczi-út 32., I. em. 1. (Rókusfal szemben.)

NINCSEN GONDJA TÉLRE

ha megrendeli a kisgazda, földműves és kisiparos társadalom legszebb és legértelmesebb alábbi naptárait, mert egész télre van szórakozása és amellet sok hasznos és értékes gyakorlati tanácshoz jut a mezőgazdasági teendők köréből.

A Vasárnap Naptára 1923. évre ára 70 K

Az Uj Barázda Naptár 1923. évre ára 100 K

A Nagy Képes Családi Naptár 1923. évre ára 100 K

A Nagy Képes Regélő Naptár 1923. évre ára 100 K

Az Amerikai Magyarok Naptára 1923. évre ára 100 K

A Familien Volkskalender für das Jahr 1923 ára 100 K

A Falu Naptára 1923. évre ára 70 K

Ha egyszer megvette és átnézte, soha többé más naptárt a kezébe venni nem fog.

A naptárakban megtaláljuk a lefolyt esztendő politikai életének kimagasló mozzanatait, a nagyvilág képekkel gazdagon tarkított eseményeit, ismeretterjesztő cikkeket a tudomány, irodalom és művészet széles köréből, köztük értékes mezőgazdasági tanulmányokat; azután illusztrált elbeszéléseket, verseket, hasznos útbaigazításokat és a nélkülözhetetlen naptári részt.

Megrendelhetők a kiadóhivatal útján (Budapest, IV., Múzeum-körút 1.), de kaphatók minden lapelárusítónál, könyvkereskedésben és «Hangya» szövetkezetben.

ELSŐ MAGYAR HANGSZERGYÁR STOWASSER

kir. udvari udvaros BUDAPEST, II., Lánchíd-u. 5.

Általánosan elismert legjobb, világhírű hangszerek és hárok.

Legnagyobb gyár.

Javítások és hangolásokban megbízható munkák.

Pálinkafőző- és mosóüstök vörösrézből. RÉZGÁLIC — RAFFIA — RÉZKÉNPOR

szab. Balaton-, Turul- és Vermorel-rendszer

szőlőpermetezők

Szénkénegezők, háti és egykezes kénporozógépek a legolcsóbb gyáriáron beszerezhetők
SZONTÁGH PÁL rézműgyár (Cégtfőnök Terényi Samu) Budapest, IX., Ullői-út 19. sz.

HÁLÓSZOBÁK,

ebédlők, teljes lakberendezések legolcsóbban készítőnél. **BODON** műasztalos bútorgyártó, **Péterfy Sándor** u. 42., Garay-térnél. Vidékieknek díjtalan csomagolás és szállítás.

DRÓTKERITÉS

legjobb minőségben, legolcsóbban

RENNER ÉS HAMVAI

szodronyfonat- és szitaárú készítőknél

Budapest, VIII., Köztetető-út 3. szám.

Baross-tér sarok. Keleti pályaudvar köze ében.

EGY DARABBÓL PRÉSELT VÖRÖSRÉZÜSTÖK

TOVÁBBÁ

szőlő- és borgazdasági

GÉPEK, ESZKÖZÖK

LEGJUTÁNYOSABBAN KAPHATÓK

NAGY IGNÁC CÉGNÉL

BUDAPEST, KÁROLY-KÖRUT

ALAPITTATOTT 1884. 9. TELEFON: József

115-15.

Ruházati szükségletét

legelőnyösebben

„HANGYA“

vidéki szövetkezeteiben szerezheti be. 3

Kapható: Férfi és női ruhának való szövetek, fehérműre, ágyneműre való chiffon, vászon, zephir, kanavász. Férfi, női, gyermekcipők, csizmák. Szabókellékek, kész fehérművek és felsőruhák, úgyszintén mindennemű rövid-, kézmű-, konfekció-, cipő- és díszműárúk.

Mezőgazdasági SZESZGYÁRAKAT

szeszfőzőket, pálinkafőző- és mosóüstöket, valamint tejgazdasági gépeket és eszközöket

KÉSZIT:

Szemenyei Lajos rézműves

őnozó és gépműhelye, Budapest, IX., Remete-u. 34.